

Skandar en de eenhoorndief

Over het boek

Auteur: A.F. Steadman

Vertaler: Maria Postema

Uitgeverij: Querido

Over de auteur

Annabel Steadman kreeg het idee een boek te schrijven over vechtende eenhoorns toen ze in een boekenwinkel stond. Ze begon namen te verzinnen en schreef ze op in een zwart schriftje. En toen zag ze ook een jongen die op een eenhoorn reed voor zich. Toch duurde het nog vijf jaar voor ze haar eerste Skandar boek schreef. Ze was een echt boekenkind, schreef er zelf een toen ze twaalf was en wilde schrijfster worden. Maar ze ging toch maar braaf rechten studeren en een baan zoeken. Tot ze zomaar ineens dat visioen van de bloeddorstige eenhoorns had. Ze ging daarom een cursus creatief schrijven volgen aan de universiteit van Cambridge. Haar eerste boek, een roman voor volwassenen, flopte maar toen de uitgever het manuscript voor Skandar las, was hij verkocht en hij bestelde zelfs meteen een reeks van! Ondertussen zijn er al zeven boeken, want de bloeddorstige eenhoorns zijn een wereldwijd succes. Annabel Steadman is nu druk bezig met schrijven van nieuwe verhalen over Skandar en er is ook al een film in de maak! Over dit boek zegt ze: "De boodschap van dit boek is dat je vrienden moet zoeken die jou accepteren om wie je bent."

1. VOOR HET LEZEN

Als je houdt van fantasy, mythische wezens en magie dat is dit een fijn boek voor jou. Het is eigenlijk een heel klassiek verhaal over een gewone jongen die, met veel geluk, de hulp van fijne vrienden en... de magie van zijn eenhoorn een held wordt.

2. HET VERHAAL

2.1. Korte inhoud

Skandar woont met zijn vader en zijn zus Kenna op het Vasteland. Vroeger geloofde iedereen dat eenhoorns schattige roze knuffels waren. Dat veranderde toen een woeste bende wilde eenhoorns een dorp op Het Eiland uitmoordden. Dat is nu vijftien jaar geleden en op het Vasteland is geen eenhoornspeelgoed meer te vinden. Je hebt twee soorten eenhoorns: de tamme, die zodra ze uit het ei komen een band maken met een kind van dertien, en de wilde die geen ruiters hebben en in hun eentje uit het ei komen. Dat zijn dodelijke monsters. Ieder jaar leggen alle kinderen van dertien een ruitersexamen af. De besten gaan naar Het Eiland en dan blijkt wie er voorbestemd is om een eenhoorn te mogen berijden. Ze hebben een onverbreekelijke magische band en een eigen element: water, vuur, aarde of lucht.

Op de televisie wordt het Chaoskampioenschap uitgezonden, een race waarbij vijftientig eenhoorns letterlijk vechten voor de eerste plaats. Maar dit jaar worden ze aangevallen door een angstaanjagende bende

wilde eenhoorns, aangevoerd door de wrede geestvechter de Wever. Hij steelt Nieuwetijds Vorst, de machtige eenhoorn die de race gewonnen heeft.

Skandar wil dolgraag eenhoornruiter worden, maar mag het belangrijke examen niet afleggen. Bevel van hogerhand. Hij begrijpt er niets van en is wanhopig, tot midden in de nacht een vreemde vrouw, Agatha, hem komt halen. Ze zegt dat ze ooit zijn moeder beloofde op hem te letten. Ze smokkelt hem mee naar het Eiland. Skandar doorstaat alle proeven en krijgt zijn eigen voorbestemde eenhoorn die hij Schelmengeluk noemt. Hij maakt kennis met Bobby, Flo en Mitchell en hij verneemt dat zijn eenhoorn illegaal is, gekoppeld aan “geest” het vijfde element en dat is verboden. Het maakt Skandar tot een geestvechter... net zoals de Wever!

De jonge leerlingen heten “Kuikens” en wonen in boomhutten. Skandar moet met allerlei truukjes én de hulp van zijn vrienden verborgen houden dat hij en Schelm geestvechters zijn. Wat is de Wever van plan?! Is Skandar voorbestemd om hem te verslaan? En heeft die Agatha hem daarom binnen gesmokkeld op het Eiland? Geregeld worden nederzettingen aangevallen door wilde eenhoorns die mensen ontvoeren. De vier ontdekken dat Agatha in de gevangenis is en ze zoeken haar op. Zij vertelt dat Skandar zijn vijfde element kan combineren met de andere elementen om de Wever te overwinnen.

Ook smeekt ze hem dringend om de Wever niet te doden. Na veel gepuzzel en gezocht komen de vrienden er achter dat de Wever Erika Everhart is, ooit de jongste winnaar van het Chaoskampioenschap. Iedereen dacht dat ze dood was. En ... dat ze de moeder is van Skandar. Hij wil het niet geloven en is woedend als zijn vrienden hem proberen te overtuigen. Tijdens het Trainingstornooi helpt Mitchell hem de eindmeet te halen, maar dan breekt paniek uit want de Wever ontvoert de zilverhoorn van Flo en als de Wever zich met een zilverhoorn kan verbinden is alles verloren. De Wever is inderdaad Skandar's moeder, ze wil dat hij zich aansluit bij haar leger maar hij weigert. De vier vrienden verslaan de Wever met hun samengebalde elementen én de hulp van wilde eenhoorns maar ze ontsnapt.

Gelukkig maar want zo kon de schrijfster nieuwe boeken over Skandar bedenken...

2.2. Cover

- Wat vind je van de cover? Vertel eens wat je ziet? Een jongen, Skandar, zit op Schelmengeluk en uit zijn hand komt het witte geesteslicht. Achter hem vliegt Flo met Zilverdolk.
- Waarom alleen deze twee personages? Skandar is natuurlijk de hoofdpersoon maar Flo is ook belangrijk omdat de magie van een zilverhoorn extra krachtig is.
- Dacht je dat eenhoorns er toch meestal heel anders uitzien?
- Had je meteen zin om dit boek te lezen?

2.3. Personages en hun evolutie

- Wie zijn de hoofdpersonages? Skandar en zijn eenhoorn Schelmengeluk, zijn vrienden Bobby met Toornvalk, Flo en Zilverdolk en Mitchell en Rosse Nachtpracht.
- Wat kun je vertellen over hen? Maken ze een evolutie door?
 - **Skandar** is eigenlijk een heel gewone jongen van dertien, zijn moeder is overleden, zijn vader heeft geldzorgen en is een beetje een loser. Skandar voelt zich onzeker als het om vriendschap gaat want hij werd gepest op school, zijn zus Kenna kwam altijd voor hem op. Hij kan het bijna niet geloven dat hij op het eiland echte vrienden heeft. Hij is dapperder dan hij zelf denkt: hij redt Flo en Mitchell en jaagt een wilde eenhoorn weg (p.115) Hij leert zijn angst overwinnen en wordt een echte ruiter. Hij komt op voor zijn vrienden als ze gepest worden. (p.224) Hij weigert mee te gaan met de Wever en “hij kon ervoor kiezen om goed te zijn.” (p.381)
 - **Bobby** heet eigenlijk Roberta maar wil niet zo genoemd worden. Ze is stoer, ze lijkt beetje op zijn zus Kenna vindt Skandar. (p.112) Ze is een luchtvechter, dus ze is extravert, houdt van verandering, dansen, herrie en feestjes. Bobby trekt zich niets aan van wat anderen van haar vinden (p.152) maar wil toch niet dat ze weten van haar paniekaanvallen. (p.161 en 306) Ze is veel liever dan je zou denken: “Toen hij zag dat Bobby haar armen nog steviger om Flo heen sloeg, bedacht hij dat ze juist een stuk minder eng was dan ze ooit zou laten merken.” (p.237) en als ze Mitchell opbeurt. (p.306) Ze heeft een voorraadje klaar voor een “noodboterham” als ze honger heeft. (p.180)

- **Mitchell:** Het duurt een poosje voor hij een vriend wordt, hij is bang dat zijn strenge ongevoelige vader ontdekt dat hij een geestvechter kent. (p.203 en 284) Hij is een typische vuurvechter: die zijn dapper maar ze oordelen snel en kunnen woedend worden. (p.155) Als hij Skandar beter leert kennen wordt hij een echte vriend. Hij geeft zelfs zijn plek in de race op, zodat Skandar in de Horst kan blijven. Het kan hem niks meer schelen wat zijn vader denkt. "Ik bescherm jullie wel. Vlieg gewoon zo hard je kunt achter Rosse aan." (p.365)
 - **Flo** is vriendelijk, zorgzaam, verlegen: "Ik vind het niet fijn als iedereen naar me kijkt." (p.151) Ze is een aardevechter, die hebben een sterk rechtvaardigheidsgevoel, zijn rustig en "blijven liever thuis met een boek en chocoladekoekjes." (p.205) Flo is in het begin bang van haar lastige zilverhoorn met zijn sterke magie, "Ik kan niet níet van hem houden." (p.178) maar gaandeweg leert ze haar angst te overwinnen: "Hoe durf je Zilverdolk van me af te pakken! Flo zag eruit als een echte, onverschrokken Chaosruiter." (p.385)
 - **De Wever** is een geestvechter die wraak wil nemen omdat ooit haar eenhoorn gedood werd. Ze wil een leger vormen door gewone mensen en wilde eenhoorns te verbinden: ze "weeft" een band tussen de ziel en de eenhoorn. Zo wil ze heersen over het Eiland en het Vasteland. Ze was ooit Erika Everhard, een veelbelovende geestvechter, verborg zich op het Vasteland als Rosie Smith, de moeder van Kenna en Skandar maar de roep om wraak was sterker.
- Over de namen van de eenhoorns heeft de schrijfster vast lang nagedacht, maar ook voor de vertaalster was dat een hele klus! In het Engels heet Schelmengeluk: 'Scoundrel's Luck' en Rosse Nachtpracht: 'Red Night's Delight'. De namen zijn vaak een verwijzing naar een van de elementen en naar de karakters. Waarom heet Schelmengeluk zo denk je? Hij is speels, brutaal, dol op kattenkwaad en op gummibeertjes, een kleine schelm is het met gevoel voor humor (p.122); maar ook een geluksbrenger want door zijn magie zal Skandar de Wever verslaan.

2.4. Genre

- Vliegende eenhoorns, luchtgevechten, gevaarlijke tovenaars, kinderen die het kwade bestrijden met magie... in welke boeken vind je dat? Fantasy dus. Eigenlijk zijn het moderne sprookjes! En ze zijn heel populair. Jullie hebben er zeker al gelezen, vorig jaar bijvoorbeeld "Vuurbloed" van Aisling Fowler, of "Nevermoor" van Jessica Townsend, of de de Harry Potterreeks natuurlijk. (zie ook Verder Lezen)
- Kunnen jullie vertellen waarin deze boeken op elkaar lijken? Want veel fantasyverhalen gebruiken hetzelfde patroon.
- De held of de heldin is voorbestemd om grootse dingen te doen, alleen weten ze het nog niet.
 - Ze gaan naar een speciale school.
 - Ze krijgen les in magie.
 - Samen met trouwe vrienden overwinnen ze het kwade.
- In een recensie op het internet door "Leesbevordering in de klas", wordt gezegd dat "het concept van het verhaal eigenlijk best cliché is." (= een veelgebruikte en daardoor afgesleten uitdrukking, zegswijze, beeldspraak of vergelijking.) Het is dus niet helemaal origineel. Is dat erg? Of zijn die bekende "clichés" juist fijn omdat ze herkenbaar zijn en deze schrijfster er echt een nieuw verhaal van maakt? In de recensie staat immers ook: "Maar toch. Dit betoverende verhaal wordt zó levendig verteld, dat het je helemaal opsleurpt. Het is duidelijk dat iemand zich enorm kan gaan uitleven op de verfilming van dit verhaal!" Zijn jullie hiermee akkoord?

2.5. Sfeerschepping

- Geen wonder dat er een film gemaakt wordt over de avonturen van Skandar, het is dan ook heel filmisch geschreven. Lees de beschrijvingen van wedstrijden en gevechten er maar op na. (p.24 – 360) De schrijfster is heel goed in het schilderen van de magische plek die de Horst is. Neem nu de boomhutbibliotheken op pagina 174! Lees eens voor: "... ze waren allemaal gebouwd in de vorm van een boek ... schilderijen van watervechters." (Was jouw eigen bibliotheek maar ook zo.) Of de beschrijving van de boomhutten op pagina 158 met "de wiebelende hangbruggen" en "het gerommel van eenhoorns diep in de muur." Of de eetkraampjes op pagina 257 waar je vuurgerelateerde heerlijkheden kunt kopen.
- Zie je het allemaal voor je?
- Hoe zou jij de sfeer van dit verhaal noemen? Magisch? Sprookjesachtig? Griezelijk? Avontuurlijk? Grappig?

- Kun je je voorstellen dat deze wereld echt kan bestaan? Door doodgewone dingen te mengen met magische wordt het toch bijna geloofwaardig: Skandar lust overal mayonaise op (p.129). De Kuikens eten in een schoolkantine gewone broodjes en zelfs chocoladepudding, er worden sneeuwbalgevechten gehouden, (p.244) en de eenhoorn van Uffington bestaat echt, alleen is het een paard. (zie bijlage)

2.6. Vertelperspectief en tijd

- Het is een verhaal in de hij-vorm. Je volgt Skandar, de hoofdpersoon. Je weet wat hij denkt en voelt en je bent overal bij, dan spreken we over “de alleswetende schrijver”. Die weet dus ook dat er nog een vervolg komt ... kijk maar op pagina 408: “... hij wist dat hij niets over Erika Everhart kon zeggen. ... Hij moest het geheim voor zich houden – voorlopig in elk geval.”
- Het verhaal is chronologisch verteld en begint met een proloog, een inleiding, die de aanval van wilde eenhoorns beschrijft zoals een cameraman die beleefde. (p.11)
 - Wat vond je van die eerste bladzijden? Griezelig? Vies? (“Ranzige adem, rottend vlees, stank”) Spannend?
 - Heeft de cameraman het overleefd denk je?

2.7. Einde

- Hoe eindigt dit boek? Er gebeurt heel veel in de laatste hoofdstukken en eigenlijk moet je goed opletten om te kunnen volgen. Misschien heb je zelfs sommige bladzijden opnieuw gelezen. Er moet immers nog veel uitgelegd en opgelost worden. De Wever ontsnapt, Skandar mag verder leren samen met zijn vrienden en zijn geestelement gebruiken. Hij zegt niets over zijn moeder tegen zijn vader en zijn zus, Kenna.
- Had je dat verwacht? Is het verhaal van Skandar uit? Nee dus! Wat zou je nog willen weten? Bijvoorbeeld: Waar is de Wever naartoe? Komt het nog goed met Skandar en zijn moeder of is ze echt slecht? Blijven de vier vrienden bij elkaar? Enz.
- Dit is dus een “open einde”, het verhaal is niet af. Er komen nog zes vervolgen... Ga je die lezen denk je?

3. VERWERKING

3.1. Samenwerken

- Had Skandar op zijn eentje de Wever kunnen weggagen? Hij is toch de uitverkoren geestvechter, de enige die de Wever kan verslaan. Maar heb je gemerkt dat hij alleen kan slagen als de vier vrienden samenwerken? Ze vullen elkaar aan met hun eigen elementen.
- Maar wij hebben natuurlijk geen eigen magisch element en ook geen eenhoorns. Het zijn gewoon metaforen (een vorm van beeldspraak) voor eigenschappen die we allemaal wel in meerdere of mindere mate hebben. Het is niet omdat Skandar een geestvechter is dat hij opkomt voor Mitchell met de puddingworp! Het is zijn eigen gevoel voor rechtvaardigheid.
- Als Amber en haar maten Mitchell pesten gooit Skandar met chocoladepudding. Waarom is dat moment belangrijk? Skandar herinnert zich hoe hij vroeger gepest werd en zich machteloos voelde. “Maar nu is hij niet meer de Skandar die vastzat op een school zonder vrienden.” (p.224)
- Wat is er veranderd? Hij is een ruiter en heeft nu vrienden. Hij heeft zelfvertrouwen gekregen! Ook Mitchell leert anderen te vertrouwen (p. 285)
- Hoe belangrijk is het om vrienden te hebben die voor je opkomen? Die je helpen als je het moeilijk hebt? En waar jij hetzelfde voor zou doen?

3.2. Over eenhoorns

- Vroeger dachten mensen dat eenhoorns echt bestonden, ze kwamen voor in de Bijbel en in de Griekse mythologie en in de Middeleeuwen stonden ze op schilderijen en wandtapijten. Maar het zijn natuurlijk fabeldieren. Tot een slimme fabrikant op het idee kwam om er schattige knuffeldieren van te maken in zoetzure kleurtjes en met krullende wimpers. Misschien heb jij er ook wel een!
- Wat vind je ervan dat in dit boek eenhoorns “het vervaarlijkste wezen dat ooit op deze aarde heeft rondgelopen” zijn? (p.140) Goed gevonden? Grappig?

- Wat is het verschil tussen wilde en gebonden eenhoorns?
- **Wilde eenhoorns** hebben het eeuwige leven maar sterven ook voortdurend, want eeuwig is te lang, voor iedereen. (p.119) Daarom zien ze er ook zo vies en spookachtig uit. Ze kunnen niet gedood worden, ook niet door een geestvechter. ... Ze denken alleen maar aan moord en bloed. Meer hebben ze niet.” (p.119)
Het zijn akelige wezens maar ze zijn ook heel ongelukkig merkt Skandar:
“Het verbaasde hem wat hij daar zag. Woede, ja, maar ook heel veel verdriet.” (p.115)
 - **Gebonden eenhoorns** zijn verbonden met hun ruiter. Als de ruiter doodgaat, sterft zijn eenhoorn ook maar als de eenhoorn sterft, blijft de ruiter achter en wordt nooit helemaal de oude. “Je bent niet meer ... heel.” (p.190)
Evengoed zijn ook gebonden eenhoorns gek op bloed! “Skandar zag in elke box (...) een emmer die tot de rand gevuld was met bloederig vlees.” (p.132) “Valk die een dode geit aan stukken stond te scheuren.” (p.161) “Arm konijntje, het maakte geen schijn van kans.” (p.163) “Ze sleurden de dode beesten door de sneeuw om ze op te eten.” (p.245) Dat zou je van een knuffel-eenhoorn nooit verwachten!
- Kun je voorbeelden geven van de band tussen de ruiters en hun eenhoorn? Skandar voelt het al als Schelm net uit het ei komt: “Het was een trekkend gevoel in zijn borst... tot bij het hart van deze kleine zwarte eenhoorn.” (p.100); Het lijkt of Schelm zijn gedachten kan lezen. (p.113); “Ik geloof dat ik zijn emoties echt kan voelen... En als ik ergens, ehm, verdrietig om ben, dan is het soms net of hij een duwtje tegen mijn borst geeft.” (p.249)
- Wat vind je van het idee dat er iemand is die altijd bij je is en je altijd zal steunen? (Juryleden die “Het gouden kompas” van Philip Pullman gelezen hebben kunnen de vergelijking maken met de band van mensen met hun daemon.)

4. VERDER LEZEN

- Vuurbloed - Twaalf en het bevroren bos / Aisling Fowler en Sophie Medvedeva (ill.) (HarperCollins, 2018)
 - Nevermoor / Jessica Townsend (Luitingh-Sijthof, 2017)
 - Het gouden kompas / Philip Pullman (Prometheus, 2007)
-

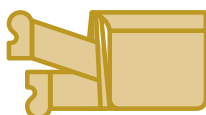
Bijlage

Het witte paard van Uffington

De plek waar de helikopters landen om de nieuwe ruiters naar het Eiland te brengen bestaat echt. Het is een heuvel in Engeland, dicht bij het plaatsje Uffington, met op de helling de tekening van een reuzengroot wit paard. Al zou je er ook een eenhoorn in kunnen zien, zoals de vastelanders doen.

Het is oeroud, wetenschappers denken dat het uit de bronstijd stamt, tussen 1380 en 550 voor Christus. De tijd dat mensen paarden gingen gebruiken bij het oorlogvoeren. Het is ooit uitgegraven door de Kelten en opgevuld met witte kalk. Nu is het een nationaal monument en het wordt geregeld schoongemaakt en opgepoetst. Dat is meteen een grote kermis waar heel veel bezoekers op afkomen!

Meer info en een afbeelding vind je hier: https://nl.wikipedia.org/wiki/Witte_paard_van_Uffington

Juryleden kunnen online op de boeken reageren. Ga naar www.deleesjury.be, klik op 'Lezen' en dan op de juiste leeftijdsgroep en het boek in kwestie.